

“ҚИРҚ ҚИЗ” ДОСТОНИНИ ҲҚИТИШДА ЗИНАМА-ЗИНА МЕТОДИДАН ФЙДАЛАНИШ

Узакова Салтанат Парахатовна

Қорақалпоқ давлат университети докторанти

Kalit so`zlar: *Interfaol texnologiya, adabiyot, poeziya, poema, obraz, metod, janrlar, publicistika.*

Ключевые слова: *интерактивных технологий, литература, поэзия, поэма, образ, метод, жанры, публицистика.*

Key words: *interactive technologies, literature, poetry, poem, character, method, genres, publicistic.*

Умумий ўрта таълим мактабларида қорақалпоқ адабиётини ўқитиш технологиясини такомиллаштириш, инновацион ёндашув асосида адабиёт дарсларида ўқувчиларнинг ахборотларни таҳлил қилиш, назарий билимларини ва кўникмаларини ривожлантиришга, сифатли таълим бериш, таълим олишни яхшилаш ва ўзлаштириш натижаларини баҳолаш усулларини такомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқта.

Халқдostonларини ўқитишда қуйидаги дарснамунаси асосида **зиг-заг** (зинама-зина) методидан фойдаланиш дарс самарадорлигини ошишини таъминлайди.

Мавзу: “Қирқ қиз” достони

Дарснинг мақсади:

Таълимий мақсади: ўқувчиларни “Қирқ қиз” достони билан таништириб, мазмунини тушуништириш.

Тарбиявий мақсади: ўқувчиларда инсонийлик фазилатларини улуғлаш, уларни адабиётга, бадиий ижодга ва ўз Ватанига муҳаббат руҳида тарбиялаш.

Ривожлантирувчи

мақсади: ўқувчиларнинг оғзакинутқини ривожлантириш, эркин фикрлаш кўникмасини шакллантириш.

Дарс тури: аралаш, мустаҳкамлаш.

Дарсда фойдаланиладиган усуллар: савол-жавоб, зигзаг, суҳбат

Дарсда фойдаланиладиган қуроллар: Дарслик, тахта, баҳолаш карточкалари, слайд чиқарилган қоғозлар.

Дарснинг бориши:

I. Ташкилий қисм (3 дақиқа): ўқувчилар билан саломлашиб, дарс давомати ва ўқувчиларнинг дарсга тайёргарлигини назорат қилиш.

II. Янги мавзу баёни: (20 дақиқа):

Ўқитувчи достонни тушуниртмасдан олдин ўтган дарсдаги “Алпомиш” достони билан унитар қослаб тушунирадиган вадостон тамаси, уни ижро

этувчилар, дoston қахрамонларивабошқатушунчаларниўқувчилар ёдига қайта туширади.

Қорақалпоқ халқ ижодидангувоҳликберадиган “Қирқ қиз” достони дунёадабиётихазинасининголдинфондиданўринолганёдгорликлардан бири. Достон 1939-1940-йиллари атқалы Қурбанбай жировданёзиболинди. У 1949-йилинашрданчиқди. Сўнгрus, ўзбек, қозoқ, туркман тилларидабосилди.

“Қирқ қиз” достонида қорақалпоқ халқинингчетэл босқинчиларига қаршиозодликкураши, халқнинг одилона, фаровон турмушчунинтилишорзулари, онаюртга, туғилганергабўлганчуқур патриотизми жудабадийликбилантасвирланган. Достоннингбошғояси – Хоразм халқларидўстлигиникуйлашдан иборат. Воқеанингғоявий мазмунига асос – Гулойим вау бошқарган қирқ қиз. Гулойим бошқарган Қирқ қиз юртмустақиллигиниташқи душмандан ҳимоя қилиш, юртниободкўриш, халқор-номусигаҳеч кимқўлинитеккизмай, янадашундай яхшилиқҳаракатларийўлидажонини аямай ишқилади, бу йўлда қанчадан-қанчағалабаларгаэришади, ўйлаган мақсадларигаэтади.

Гулойим – ботир, ботир қизлар сардори, фақатботирларгаёрдамберадиганйўлдошсифатида эмас, ботирликни ўзи бошлайдиган қахрамон қиз. У ақлли, ташқиевларнингбостириб киришини яхши тушунади. Уларга юртиниэркин бостиргиси келмайди. Гулойимнингвиждони тоза. Уйўққа-боргаишонмайди, иккиюзламачилик, ғийбатчиликниёмон кўради. Халқ бошига қайғутушса, Гулойим саросимагатушмайди, халқжонини қийнаган дарднибартараф қилишучун, халқни қайғуга солганҳодисанийўққилиб, халқ кўнглини шод қилишучунумидбилан, ишонч билан, куч-ғайрат билан ишга киришади. Халқ бахтсизлигигасабабчибўлганёвузодамларни, Суртайша ўхшаганзолимларнийўқ қилишучун белинибукибкурашгачикади.

Арслон – Хоразм йигити. Буни Гулойим билан учрашгандаўзи шундай изоҳлайди:

Эрман билан сарғайды бул ақ жүзим,
Бузық емес туўры еди негизим,
Эрман билан өткен жылы айрылдым.
Туўып-өскен елим еди Хорезм [96].

Бу ерда Арслон “асосийситўғри” дебўз халқининг озодлиги учун, халқнихўрлагувчихонларга қаршиқолишмасданкурашганлиги, юракамри билан виждонини тоза тутиб,йиртқичхонларолдидаожизланмаганлиги, ўз бошининг ғамиучунуларгабошини эгмаганлигини айтади. Гулойим унимардлиги, ўзи билан ҳамфикрлиги, ор-номусива халқ йўлидахизматқилишиучунсевади. Арслон босқинчилардан, золим хонлардан халқни ҳимоя қилиб, адолатбиланэл бошқаришниқувватлайдиганботир.

Ўқитувчитомониданянги мавзу мазмунишу тарздатушунтириб бўлингач, дарснимустаҳкамлашгаўтилади.

III. Мустаҳкамлаш.

(15

дақиқа). Дарснимустаҳкамлашдаюқоридатаъкидланганянгимавзубўйича ҳар хил интерактив методлардан фойдаланибўқувчиларнингмавзу юзасидан олган билимларини аниқлаймиз. Анъанавийдарсларда одатдагидекуйга вазифасўралади, бизнинг дарсимизда эсаноанъанавийянги методларга асосланганлиги боис бу босқичбўлмайди. Чунки вақтнингаксарият бўлими интерактив методларнинг амалга оширилишинитаъминлайди. Давлаттаълим стандартларида тўғри кўрсатилганидек, ўрта таълиммактабларидагиўқитиштизиминингасосийхусусиятиўқувчиларнинг билим даражасиниорттиришдаянгича интерактив методлардан ва педагогик технологиялардан моҳиронафойдаланиб, ўқувчиларнингкелажагиниянги мақсадларгайўналтира олиш бўлиб ҳисобланади.

Энди биз "Қирқ қиз" достони бўйичаўқувчиларнинголгантушунчаларини аниқлашда зиг-заг методидан фойдаланамиз. Бунингчун интерактив методнинг кенг тарқалган тури Зиг-заг (зинама-зина) методидан фойдаланилади. "Зиг-заг методида ўқувчилар гуруҳларга бўлиниб, янгимавзудан олгантушунчаларини бир-биринитакрорламаган ҳолда, кетма-кетликда айтиб, билимларинимустаҳкамлабборади"[156].

"Қирқ қиз"
достонингбош
ғояси нима?

Гулойимва
Арслон
образларига
тавсиф беринг.

Достондагисалбий
қаҳрамонлар
образини бошқа
достонларбилантаққ
осланг

Шундай қилиб, дарсжараёнидаўқитувчи зиг-заг методидан фойдаланиб, янгимавзу бўйичаёзилгансаволларнигуруҳларгатарқатиб, уларнингжавобларини тинглайди. Барчагуруҳларжавоб бериб бўлгач,ўқитувчиўз якуний фикрини билдиради ва дарсга фаол қатнашган ўқувчиларни баҳолайди.

IV. Ўқувчиларни баҳолашвадарснийакунлаш. (5 дақиқа)

V. Уйгавазифа: (2 дақиқа). "Қирқ қиз" достонини оқишва "Мен севган қаҳрамон" мавзусидаматн яратиш.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЯТЛАР:

1. Юсупов К.А. Ш.Сейтов прозасын таллау усыллары. – Нөкис, «Miraziz Nukus», 2017. – 4 б.т. – 64 бет.
2. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде қарақалпақ әдебиятын сабақтан тыс жұмыстар арқалы үйрениудің илимий методикалық мәселелери.(Методикалық қолланба). – Нөкис, «Miraziz Nukus», 2018. – 5 б.т. – 80 б.
3. Юсупов К.А.Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası.Sabaqlıq. – Tashkent: Sano-standart, 2018. – 21 б.т. –336 б.
4. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде қарақалпақ әдебиятын оқыту методикасы. Монография. – Нөкис: Qaraqalpaqstan, 2019. – 7 б.т. – 112 б.
5. Юсупов К.А. Академик лицейларда қарақалпақ адабиетини үқитиш методикаси (педагогика фанлари доктори (DSc) диссертацияси автореферати). – Нөкис, Miraziz Nukus, 2021. – 4 б.т – 66 бет.
6. Юсупов К.А.Kórkem shıǵarmalardıń mazmunıń úyreniw metodikası.Oqıw qollanba. – Tashkent: Yosh avlod matbaa, 2021. – 23,75 б.т. – 380 б.
7. Юсупов К.А.Qánigelik hám pedagogikalıq ámeliyat.Oqıw qollanba.– Nókis: Ilimpaz, 2021. – 3.75 б.т. – 60 б.
8. Konis A. Yusupov. Studying Forms of Teaching Karakalpak Poetry at Academic Lyceums. Eastern European Scientific Journal. Germany. Ausgabe, 3-2018. 72-75.
9. Юсупов К.А.Повыщение интереса учащихся к литературе на основе анализа художественных произведений. «Наука и Общество» журнал, №2 2018, стр.32-34.
10. Юсупов К.А. Изучение внеаудиторных работ по каракалпакской литературе в академических лицеях «Наука и Общество» журнал, №3 2018, стр.36-38.
11. Юсупов К.А.Әбдимурат Атажановтың дәретиўшилиқ устаханасы. «Әмиўдәрья» журналы, №5, 2018, 68-75.
12. Konis A. Yusupov. Studying Karakalpak Poetry in Academic Lyceums by Various Methods in Class. Eastern European Scientific Journal. (ISSN 2199-7977). Germany. Ausgabe, 1-2019. 83-85.
13. Юсупов Қ.Толыбай Қабулов дәретиўшилигинүйрениў. «Әмиўдәрья» журналы, №3, 2019, 55-64.
14. Юсупов К.А.Коньсбай Камалов дәретиўшилигин үйрениўдиң гейпара мәселелери // Ilim ha'm ja'miyet. Нукус давлат педагогика институты журналы. – Нукус, 2019. – №4.– Б. 94-98. (13.00.00. №3)
15. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде драмалық шығармаларды интерактив технологиялар менен оқыту // Муғаллим хәм үзликсиз билимлендириў. – Нөкис, 2019. – №6/1. – Б. 4-8 (13.00.00. №20).

16. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде Т.Қабуловтың өмири хәм лирикасын үйрениў // Ilim ha'm ja'miyet. Нукус давлат педагогика институтижурнали. – Нукус, 2020. – №1. – Б. 106-110 (13.00.00. №3).

17. Юсупов К.А. Академиялықлицейлерделирикалықшығармалардыталлаў // Қорақалпоқдавлатуниверситетиохборотномаси. – Нукус, 2020. – №1. – Б. 181-184 (13.00.00. №13).

18. Yusupov K.A. Scientific and theoretical foundations of teaching Karakalpak literature at academic lyceums// Journalof Critical Reviews.(ISSN 2394-5125). – Vol 7, Issue 7, 2020.– №1. – P.P.349-354.

19. Юсупов К.А. АкадемиялықлицейлердеТ.Қайыпбергеновдөретиўшилигиноқытыўметодик асы // Ilim ha'm ja'miyet. Нукусдавлатпедагогикаинститутижурнали. – Нукус, 2020. – №2. – Б. 100-103.

20. Yusupov K.A. Akademik litseylarda qoraqalpoq adabiyoti // Til va adabiyot ta'limi. – Тошкент, 2020. – №6. – Б. 40-41 (13.00.00. №8).

21. Yusupov K.A. Methods of teaching literary material at academic lyceums according to the program // Academicia. An International Multidisciplinary Research Journal (India). (ISSN: 2249-7137). – Vol. 10 Issue 5, 2020.– P.P. 1628.

22. Юсупов К.А. АкадемиялықлицейлердеӨ.Хожаниязовдөретиўшилигинүйрениў // Ilim ha'm ja'miyet. Нукусдавлатпедагогикаинститутижурнали. –Нукус, 2020. – №1. – Б. 32-35. (13.00.00. №3)

23. Юсупов К.А. Академиялықлицейлердепрозалықшығармалардыталлаў // Қорақалпоқдавлатуниверситетиохборотномаси. – Нукус, 2020. – №3. – Б. 304-308

24. Юсупов К.А. Изучение художественных произведений в академических лицеях // Tilvaadabiyot ta'limi. Тошкент, 2021. №3. стр. 78-80

25. Yusupov K.A. Curricula for teaching karakalpak literature. // Academicia: An International Multidisciplinary Research Journal <https://saarj.com>. AcademicialSSN: 2249-7137 Vol. 11, Issue 5, May 2021, Стр. 1069-1074.

26. Yusupov K.A. Scientific and methodological problems of studying karakalpak literature. //Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR) <https://www.tarj.in>. ISSN: 2278-4853 Vol 10, Issue 5, May, 2021. Стр. 585-590.

27. Юсупов К.А. Изучение творчества Чингиза Айтматова в академических лицеях. Til va adabiyot ta'limi. Тошкент, 2021. №7. стр.52-53

28. Yusupov K.A., Seytjanov J.E. Problems of artistic psychologism in Karakalpak prose. Philosophical Readings XIII.4 (2021), pp.2054-2060.2054 10.5281/zenodo.5584439.

29. Юсупов К.А. Научно-методических основы преподавания каракалпакской литературы. Internaional Scienfiic Jounal Theoretical & Applied Science p-ISSN: 2308-4944 (print) e- ISSN:2409-0085 (online) Year: 2021 Issue: 11. Pp. 362-371. <http://T.Science.org>.

30. Юсупов К.А.К.Алламбергенов. Педагог шайыр лирикасы ҳәм тәлим-тәрбия мәселелери // Ilim ha'm ja'miyet. Нукус давлат педагогика институту журналы. – Нукус, 2021. – №4. – Б. 100-102.

31. Юсупов К.А. Өсербай Әлеуовтың лирикасын үйрениў. «Әмиўдәрья» журналы, 2021, – №4, – Б. 63-68.

32. Юсупов К.А. Развитие устной культуры учащихся на уроках литературы// Til va adabiyot ta'limi. – Тошкент, 2022. – №1. – Б. 70-71.

33. Yusupov K.A. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida qoraqalpoq adabiyotini o'qitish masalalari// Til va adabiyot ta'limi. – Тошкент, 2022. – №2. – Б. 17-18

34. Yusupov K.A. Teaching students the methods of artistic depiction in Karakalpak prose. // Journal of Hunan University (Natural Sciences). Vol. 49. No. 04. 2022. Page - 590-603.

35. Yusupov K.A. Methods of selection of Karakalpak Novels.// Journal of Positive School Psychology. (Scopus) Volume. 6, No. 4 (2022). Page - 26-30. ISSN: 7152-7159.

36. Yusupov K.A. Learning Discussing the Epic Novels.// Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching. Volume 7 I March 2022. Page - 26-30. ISSN: 2795-739X.

37. Юсупов К.А. Обучение основам письменной речи учащихся.// «PEDAGOGS» international research journal. Volume-7, Issue-1, April-2022. – Стр. 176-181.

38. Yusupov K.A. Theoretical foundations of teaching Karakalpak literature.// GALAXY international interdisciplinary research journal (GIIRJ). ISSN (E): 2347-6915. Vol. 10, Issue 5. May, (2022). PP. – 210-216.

39. Yusupov K.A. Qoraqalpoq adabiyotini uqitish masalalari // Journal of new century innovations. Volume - 5, Issue - 6. May, (2022). PP. – 113-122.

40. Юсупов К.А. Изучение произведений писателя на уроках литературы. Международный научно-образовательный журнал «Образование и наука в XXI веке». Выпуск №26 (том 4), май, 2022. – Стр. 196-201.

41. Yusupov K.A. Methodologu for analyzing lyrical works in literature lessons.// Miasto Przyszłości. (Impact Factor: 9.2). Vol. 26 (2022). Page - 200-208.

42. Юсупов К.А. Изучение творчества С.Мажитова в школе. //V Международный журнал научных исследований «Научный импульс». Выпуск №1 (том 1), 30 август, 2022. – Стр. 44-50.

43. Yusupov K.A. Methods of Teaching the Works of O.Satbaev in Schools.// Journal of intellectual property and human rights. Vol. 01Issue. September, 2022. Page – 44-53.

44. Yusupov K.A.,Jiemuratova A.S. Development of Oral and Written Speech of Students in Schools. // Journal of intellectual property and human rights. Vol. 01 Issue. September - 2022. Page – 56-66. ISSN: 2720-6882.

45. Yusupov K.A. of Teaching Korakalpok literature // Central asian journal of literature, philosophy and culture. Vol. 03 Issue: 10 - 2022. Page – 75-85. eISSN: 2660-6828.

46. Юсупов К.А. Халмурат Сапаров дәретиўшилиқ жолы. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис, 1996. 3-4-саны, 54-60.

47. Юсупов К.А. Бердақ шығармаларын үйрениў усыллары. «Қарақалпақстан муғаллими» журналы, Нәкис, 1996. 1-2-саны, 12-15.

48. Юсупов К.А. «Айдос бий» дәстаны хәм тарийх. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис, 2000. 2-саны, 94-96

49. Юсупов К.А. (авторлар менен бирге) Оқыўшыларымыз пикир айтады. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис, 2000. 3-саны.

50. Юсупов К.А. «Айдос бий» дәстаны хәм тарийх. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис, 2000. 6-саны, 112-115.

51. Юсупов К.А. Хәзирги дәўир хәм Бердақ шайыр мийрасына көз қарас. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис, 2001. 2-саны, 126-128.

52. Юсупов К.А. Хәзирги дәўир қарақалпақ әдебиятында Айдос бий образы. ӨзРИАҚҚБ «Хабаршысы» журналы, Нәкис, 2001. 5-саны, 130-131.

53. Юсупов К.А. Хәзирги дәўир қарақалпақ әдебиятында Айдос бий образының өзгешелиқлери. ӨзРИАҚҚБ «Хабаршысы» журналы, Нәкис, 2001. 6-саны, 138-139.

54. Юсупов К.А. «Шырашылар» романының көркем психологизми. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис, 2006. 6-саны, 112-115.

55. Юсупов К.А. ХХ әсирдеги қарақалпақ прозасында көркем психологизм мәселелери. «Муғаллим хәм үзликсиз билимлендириў» журналы, 2007, 4-саны, 11-15.

56. Юсупов К.А. Ишки монолог хәм шеберлик. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис 2008. 1-саны, 113-116.

57. Юсупов К.А. Лирикалық прозада көркем психологизм. «Әмиўдәрья» журналы, Нәкис 2008. 2-саны, 124-127.

58. Юсупов К.А. Жазыўшылардың дәретиўшилиқ шеберлигин үйрениў методикасы. ҚМУ хабаршысы, 2009, 3-4-санлар, 126-129.

59. Юсупов К.А. И.Юсуповтың «Ўатан топырағы» шығармасының мазмунын үйрениў. ҚМУ хабаршысы, 2009, 3-4-саны, 46-49.

60. Юсупов К.А. Қарақалпақ әдебиятын интерактив методлар менен оқытыў усыллары. ҚМУ хабаршысы, 2011, 1-2-саны, 58-60.

61. Юсупов К.А. Қарақалпақ лирикасын изертлеўши алымның дәретиўшилигин үйрениў. «Муғаллим хәм үзликсиз билимлендириў» журналы, 2012, 1-саны, 3-8.

62. Юсупов К.А. «Академиялық лицейлерде И.Юсупов дәретиўшилигин лекция түрлери менен үйрениў усыллары». ҚМУ хабаршысы, 2012, 3-4-санлар, 30-32.

63. Юсупов К.А. Жазыўшылар дәретиўшилигин үйрениў усыллары. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис 2012. 4-саны, 115-118.
64. Юсупов К.А. Қонысбай Камалов-қарақалпақ прозасын изертлеўши алым. «Әмиўдәрья» журналы, 2014, 1-саны, 82-91.
65. Юсупов К.А. Әдилбай Қожықбаев-қарақалпақ әдебиятын изертлеўши. «Әмиўдәрья» журналы, 2014, 6-саны, 123-128.
66. Юсупов К.А. Әдебияттаныўда салмақлы орны бар алым. ҚМУ хабаршысы, №1, 2015, 132-136.
67. Юсупов К.А. Ш.Сейтов прозасында пейзаж хәм қахарман образын үйрениў мәселелери. ҚМУ хабаршысы, №2, 2015, 92-96.
68. Юсупов Қ.Оразбай Сәтбаев поэзиясының көркемлик өзгешеликтери. «Әмиўдәрья» журналы, №5, 2015, 77-87.
69. Юсупов К.А. Жазыўшылардың дәретиўшилиқ психологиясы. XIII Международная научно-практическая конференция «Development of modern science: theory, methodology, practice», 18-19 марта, 2021 г., Мадрид, Испания: – стр. 180-185.
70. Юсупов К.А. Использование современных педагогических технологий в преподавании каракалпакской литературы / Материалы Международной научно-практической конференции. «Татарская литература и культура в контексте взаимодействия национальных литератур и искусств». Казанский федеральный университет, 26-27-марта, 2021 г. Стр.356-362.
71. Юсупов К.А. Изучение творчества Сапа Матчанова. /XV Международная научно-практическая конференция «The world science of modernity. Problems and prospects of development», 25-26 марта, 2021 г., Париж, Франция: стр. 170-175.
72. Юсупов К.А. Инновационные технологии в обучении каракалпакской литературе /Материалы Международной научно-практической конференции. «Татарская поэзия и культура второй половины XX – начала XXI века». Казань, 26-28 апреля, 2021 г. Стр.341
73. Юсупов К.А. Т.Қайыпбергеновтың «Айдос баба» (Мың тиллаға баҳаланған гелле) драмасын таллаў усыллары / «Түркий халықлары фольлоры хәм әдебияты тарийхы изертлениўиниң әҳмийетли мәселелери» атамасындағы online халықаралық илимий-теориялық конференция материаллары топلامы. – Нөкис: НМПИ баспасы, 2021, 245-248.
74. Юсупов К.А. Карақалпақ прозасында миллий психологияның сәўлелениўи. /«Түркий филологияның әҳмийетли мәселелери» атамасындағы халықаралық илимий-теориялық конференция материаллар топلامы. Нөкис, Қарақалпақстан, 2021, 113-118-бб.
75. Юсупов К.А. 9-класста Б.Қайыпназаров лирикасын таллаў. /X Международная научно-практическая конференция «НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ПРАКТИКИ», 23-26 ноября 2021 г., Афины, Греция. – 462-466 - бб.

76. Юсупов К.А. Развитие литературной речи и письменного языка учащихся на уроках литературы. "Models and methods for increasing the efficiency of innovative research" a collection scientific works of the international scientific conference (11 Desember, 2021) – Berlin: Copenhagen, 2021. ISSUE– p. 161-165.

77. Юсупов К.А. Қосық теориясын арнаўлы изертлеўши алым.. /Инсан қәдири – инсанлар қәлбинде. (илимий хәм публицистикалық мақалалар топламы. Нөкис: Қарақалпақстан, 2022, 151-159- бб.

78. Юсупов К.А. Анализ методика художественного произведения /Сборник материалов Международнуюнаучно-практическую конференцию посвященной 60-летию кафедры «Педагогика» на тему: «Современное общество и педагогическое образование». Казакстан, Нур-Султан, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия университети. 22-апреля, 2022 г Стр.268-271.

79. Юсупов К.А. Ádebiyat sabaqlarında oqıwshılardıń dóretiwshilik kompetenciyasın rawajlandırıw. /The and analytical aspects of recent research: International scientific-online conference, Part 1, Issue 5: May 31st 2022. www.interonconf.com. Turkiya, pp. 104-109.

80. Юсупов К.А. Эпик асарларини ўрганиш усуллари. / в конференция и публикацию статьи в сборнике «Международная конференция академических наук », 25-сентябрь, 2022. Россия. Стр. 115-126. [https:// doi.org/ 10.5281/zenodo.7111598](https://doi.org/10.5281/zenodo.7111598).

81. Юсупов К.А. Изучение лирических произведений на уроках литературы. /Spain International scientific-online conference: "Solution of social problems in management and economy" Part 1, Issue 2: September 20, 2022. www.conf.com. Spain, Испания: pp. 21-26.

82. Yusupov K.A. Akademiyalıq liceylerde poeziyalıq shıǵarmalardı oqıtıw usılları. /Proceedinngs of international Conference on Educational Discoveries and Humanities. Vol. 1 No.1 (2022): ICEDH. Texas, USA.pp. 46-58.